

Дейност на Групата на ЕИБ в БЪЛГАРИЯ през 2021 г

- Операциите на Групата на ЕИБ (ЕИБ и ЕИФ) през 2021 г. подкрепиха инвестиции в размер на 948 млн. евро
- Подкрепата от страна на Групата на ЕИБ в България представлява 1,43 % от БВП (това нарежда страната на 3-то място сред държавите членки на ЕС)
- Благодарение на Европейския гаранционен фонд се очаква в България да бъдат привлечени нови инвестиции на стойност 2,7 милиарда евро.

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ), които заедно образуват Групата на ЕИБ, подкрепят инвестиционни проекти за намаляване на различията в регионалното развитие, укрепване на икономическата конкурентоспособност и подобряване на жизнения стандарт на хората в България. През 2021 г. отпуснатите от ЕИБ заеми на България възлизат на 176 млн. евро. ЕИФ осигури 772 млн. евро в нови операции за финансиране на МСП.

ЕВРОПЕЙСКИ ГАРАНЦИОНЕН ФОНД

Европейският гаранционен фонд (ЕГФ) бе създаден от групата на ЕИБ с участието на държавите членки на ЕС като предпазен щит за компании, засегнати от свързаната с КОВИД-19 икономическа криза. Като използва почти 25 млрд. евро под формата на гаранции ЕГФ дава възможност на ЕИБ и ЕИФ бързо да отпускат заеми, гаранции, обезпечени с активи ценни книжа, дялов капитал и други финансови инструменти, предлагани предимно на малки и средни предприятия. ЕГФ е част от пакета за възстановяване на Европейския съюз, чиято цел е да осигури подкрепа в размер на общо 540 млрд. евро за сектора на здравеопазването и за други най-тежко засегнати сектори на икономиката на ЕС.

България е една от най-активните страни членки по линия на ЕГФ и е подала значителен брой проекти, които се очаква да мобилизират повече от 2,7 милиарда евро инвестиции в българската икономика.

ЕИБ и УниКредит Булбанк България подписаха гаранционно споразумение за 60 млн. евро, което се очаква да осигури нови заеми за близо 200 млн. евро в подкрепа на български предприятия, засегнати от икономическите последици от пандемията от КОВИД-19. Сделката позволява на УниКредит Булбанк да подпомага малки и средни предприятия, компании със средна капитализация и големи корпорации чрез изгодни кредити за оборотен капитал, за допълнителна ликвидност, или текущи и нови инвестиции, както и за разширяване на дейността.

Друг пример е подкрепата на ЕИБ за **EnduroSat**, бързоразвиващо се българско дружество, което предлага решения на глобалния пазар за космически технологии. Инвестицията по линия на ЕИБ се осъществява чрез споразумение за рисков дългово финансиране в размер до 10 млн. евро и се предлага чрез инструмент за рисков дългово финансиране, подкрепен от ЕГФ. Инвестицията на ЕИБ ще подсили растежа и създаването на работни места в EnduroSat с цел по-нататъшно развитие на иновативните, високо ефективни и ценово достъпни наносателити и космически услуги на компанията, предназначени за фирми, изследвания и научни колективи в целия свят.

По линия на ЕГФ Европейският инвестиционен фонд подписа тринадесет гаранционни споразумения с български банкови и небанкови кредитни институции и три капиталови ангажимента с фондове за дялов капитал в страната. С тези сделки общият размер на дяловото и дълговото финансиране на разположение на малките предприятия в България надхвърли 2 млрд. евро през 2021 г., което представлява нов десетгодишен рекорд за дейността на ЕИФ в страната.

Операциите в областта на гаранционното и дяловото финансиране през 2021 г. определят България като втория най-голям нетен бенефициент по линия на ЕГФ на Европейския инвестиционен фонд сред всички държави членки (на първо място е Португалия). Българските предприятия вече имат достъп до средства за инвестиции или до заеми за оборотен капитал, както и за нов дялов капитал за иновации и растеж, като размерът надвишава тринадесет пъти приноса на България в бюджета на ЕГФ.

ЕИФ осъществи три сделки за нов дялов капитал през 2021 г. за големи регионални фондове за рисков капитал, базирани в София. Фондовете за нов дялов капитал, които започнаха инвестиционна дейност през 2021 г. получиха смесен ресурс от ЕГФ и програмата „ДЖЕРЕМИ“ в България и привлякоха значителен частен капитал от глобални и местни частни инвеститори. По този начин ЕИФ успешно приключи стартиралия през 2019 г. инструмент InvestBG Equity с общо четири на брой големи фонда за рисков капитал и частни фондове за дялово участие в София. Така беше привлечен рекорден ресурс от частен капитал, който осигури инвестиции в иновативни и бързо разрастващи се млади предприятия в България и региона на Югоизточна Европа за над 250 млн. евро. Това на практика превърна София в регионален център на фондовете за рисков капитал, опериращи в тази част на Европа.

ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВА ИНФРАСТРУКТУРА

През 2021 г. ЕИБ продължи да оказва подкрепа в областта на основната устойчива инфраструктура в България. ЕИБ и SOF Connect АД, дружество със специална инвестиционна цел, мажоритарна собственост на Meridiam, подписаха договор за заем от 40 млн. евро за модернизацията на Международно летище София. Финансирането е подкрепено от Механизма за свързване на Европа (МСЕ) на Европейската комисия. Предоставените от ЕИБ финансови средства ще спомогнат за модернизиране на инфраструктурата и за привеждане на нормативната база и мерките за безопасност и сигурност в съответствие със съвременните стандарти. Освен това, проектът ще подобри ефективността на летищните съоръжения, в т.ч. енергийната ефективност и ще гарантира опазването на околната среда с авангардни методи.

Подкрепата на ЕИБ за българската икономика включва също структурен програмен заем в размер на 500 млн. евро за съфинансиране на допустими сектори и приоритети, финансирани в България по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) в периода 2014 - 2020 г. Така България е подкрепена в усвояването на еврофондове чрез предоставяне на изгодно финансиране.

В рамките на структурния програмен заем през 2021 г. ЕИБ подкрепи с 43,2 млн. евро инвестициите във втората фаза на модернизацията на железопътния път между Пловдив и Бургас. Това включва осъвременяване и изграждане на приблизително 110 км релсов път и поставяне на сигнализация и телекомуникации по протежение на 285 км от ж.п. линиите. С принос в размер на 7,6 млн. евро ЕИБ подкрепи още и възстановяването на трамвайната инфраструктура, закупуването на нов подвижен състав и интелигентни системи за управление на транспорта в София.

ЗЕЛЕНО РАЗВИТИЕ НА ГРАДОВЕТЕ

Благодарение на заем от ЕИБ гражданите на София ще пестят време за пътуване и ще се радват на по-чист въздух и безопасност на пътя. През 2021 г. ЕИБ и Столична община подписаха рамков заем на стойност 60 млн. евро за насърчаване на устойчивата градска мобилност в столицата. Средствата от ЕИБ помагат за изграждане на екологично устойчива транспортна система, която внася подобрения в ежедневието на гражданите. В съответствие с целите на София, ЕИБ ще финансира проекти, които включват изграждането и възстановяването на отсечки от пътната и уличната мрежа, части от релсовите линии, пешеходната и велосипедната инфраструктура. Освен това с този заем могат да бъдат подпомогнати и проекти за обществен автобусен превоз и за монтиране на зарядни станции за електрически автомобили.

ЕИБ подкрепя също зеленото градско развитие в цялата страна. След подписания през 2020 г. рамков заем за 25 млн. евро с фонд ФЛАГ в подкрепа на инвестициите в по-малките градове, през 2021 г. банката се споразумя за съфинансиране на конкретни проекти на стойност над 60 млн. евро. Това включва мерки за обновяване и енергийна ефективност в училища в Стара Загора, развитие на зелени градски площи във Варна, изграждане на медицински център в Царево, подмяна на ВИК инфраструктура в Благоевград и мерки за възобновяема енергия в Мъглиж. Заемът е предназначен за съфинансиране на финансов инструмент, разработен с подкрепа на консултантските услуги на ЕИБ при използване на Европейските структурни и инвестиционни фондове.

КОНСУЛТАНТСКИ УСЛУГИ НА ЕИБ В БЪЛГАРИЯ

България е един от най-големите бенефициенти на консултантски услуги от ЕИБ. Нашите консултантски услуги подпомагат проекти в сектори като транспорт, водоснабдяване и околна среда. Освен това консултираме и множество малки предприятия и помагаме за разработването на финансови инструменти и инвестиционни платформи, които съчетават структурните фондове на ЕС с други източници на финансиране.

Програма за съвместна подкрепа на проекти в европейските региони („JASPERS“)

Програмата **за съвместна подкрепа на проекти в европейските региони („JASPERS“)** е инициатива за техническа помощ, управлявана от ЕИБ и подкрепена от Европейската комисия.

Благодарение на нашите експерти от „JASPERS“ софийското метро получи безвъзмездна помощ от ЕС в размер на почти 450 млн. евро. В допълнение, ЕИБ подкрепи разширяването на софийското метро чрез финансиране на стойност 260 млн. евро. От 2006 г. досега, по линия на „JASPERS“ са изпълнени 139 консултантски задания и задания за изграждане на капацитет в публичния сектор в България, както и 11 независими оценки, като е оказана подкрепа на 104 проекта с обща инвестиционна стойност над 9 млрд. евро.

През 2021 г. „JASPERS“ изпълни шест консултантски задания в България в секторите транспорт и води. В периода 2019 - 2021 г. „JASPERS“ увеличи подкрепата си за България при подготовката на програми и проекти, които ще бъдат финансирани през 2021 - 2027 г. Това се допълва от целева подкрепа за публичните власти и организаторите на проекти за укрепване на капацитета им с оглед изпълнение на бъдещите изисквания и повишените отговорности при подготовката и оценката на проекти.

Споразумение за консултантска подкрепа за проекти (PASSA)

Нашето **Споразумение за консултантска подкрепа за проекти (PASSA)** помага на организаторите на проекти при подготовката, оценяването и изпълнението на проекти, финансирани от ЕС.

ЕИБ оказва помощ на България и за подобряване на водоснабдителната и канализационна мрежа на страната. Близо 1,5 млн. души ще се възползват от подобрени услуги за пречистване на отпадъчни води, а 220 000 жители на България ще получат по-качествено водоснабдяване. Екипът по PASSA на ЕИБ помага на българския Управляващ орган с технически консултации за проекти на стойност 1 млрд. евро в сектора на водите в цялата страна.

Европейски консултантски център по инвестиционни въпроси

Европейският консултантски център по инвестиционни въпроси представлява партньорство между ЕИБ и Европейската комисия. Това е единна точка на достъп до всеобхватен пакет от консултантски услуги и техническа помощ. От учредяването си Консултантският център е разгледал и оценил над 120 молби от страна на България.

Центърът подпомага община Бургас с предпроектно проучване за изграждането на нова университетска специализирана детска болница за региона, както и на следващия етап на планиране и проектиране на свързаните дейности. Общинският екип получава подкрепа чрез разработване на цялостно технико-икономическо проучване, в т.ч. планиране и идеен проект в съответствие с най-добрите международни практики и стандарти.

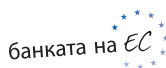
Като надгражда постиженията на софийска община по проекта Digital Cities Challenge на Европейската комисия, Консултантският център подкрепи общината чрез Софийската агенция за инвестиции при разработването на методология за подбор на проектни предложения за цифровизация и оценка на годността на проектите и устойчивостта на вече избраните проекти.

През 2021 г. Консултантският център на ЕИБ подписа споразумение с Европейската комисия (ГД „Подкрепа на структурните реформи“) за предпроектно проучване относно създаването на Фонд за декарбонизация в България с цел инвестиране в енергийна ефективност и възобновяеми енергоизточници за сгради и предприятия.

Европейска
инвестиционна
банка

банката на ЕС

Дейност на Групата
на ЕИБ в
БЪЛГАРИЯ
през 2021 г

ЦЯЛОСТНО ФИНАНСИРАНЕ ОТ ГРУПАТА НА ЕИБ ПРЕЗ 2021 Г.

Финансиране от ЕИБ
65,35 млрд. евро

Финансиране от ЕИФ
30,50 млрд. евро

Общо финансиране от
Групата на ЕИБ
94,89 млрд. евро

Устойчива енергия и
природни ресурси
15,38 млрд. евро

МСП и предприятия със
средна капитализация
45 млрд. евро

Иновации, цифровизация
и човешки капитал
20,70 млрд. евро

Устойчиви градове и региони
13,80 млрд. евро

Зелено финансиране
**43% от цялото
финансиране**

Европейски гаранционен фонд
финансирането, одобрено от Групата
на ЕИБ е в размер на

23,2 млрд. евро

Общ размер на очакваните
привлечени средства
174,4 млрд. евро

ЗА ВРЪЗКА С ПРЕСАТА

Бруно Хойер
+352 4379-83045
+352 621 886 056
b.hoyer@eib.org

Представителство в София
ул. „Московска“ №9, София 1000
+359 290 77 900
sofia@eib.org

Прес секретариат
+352 4379-21000
+352 4379-61000
press@eib.org
www.eib.org/press

ЗА ВРЪЗКА ПО ВЪПРОСИ ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР

Европейска инвестиционна банка
98-100 boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg

Гише „Информация“
+352 4379-22000
+352 4379-62000
info@eib.org – www.eib.org